

Siyasal Vakfi

I.Ü. SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ MEZUNLARI VE MENSUPLARI VAKFI

Bü l t e n i

Yıl:7 , Sayı:10, Mart 2000

700. Yılında

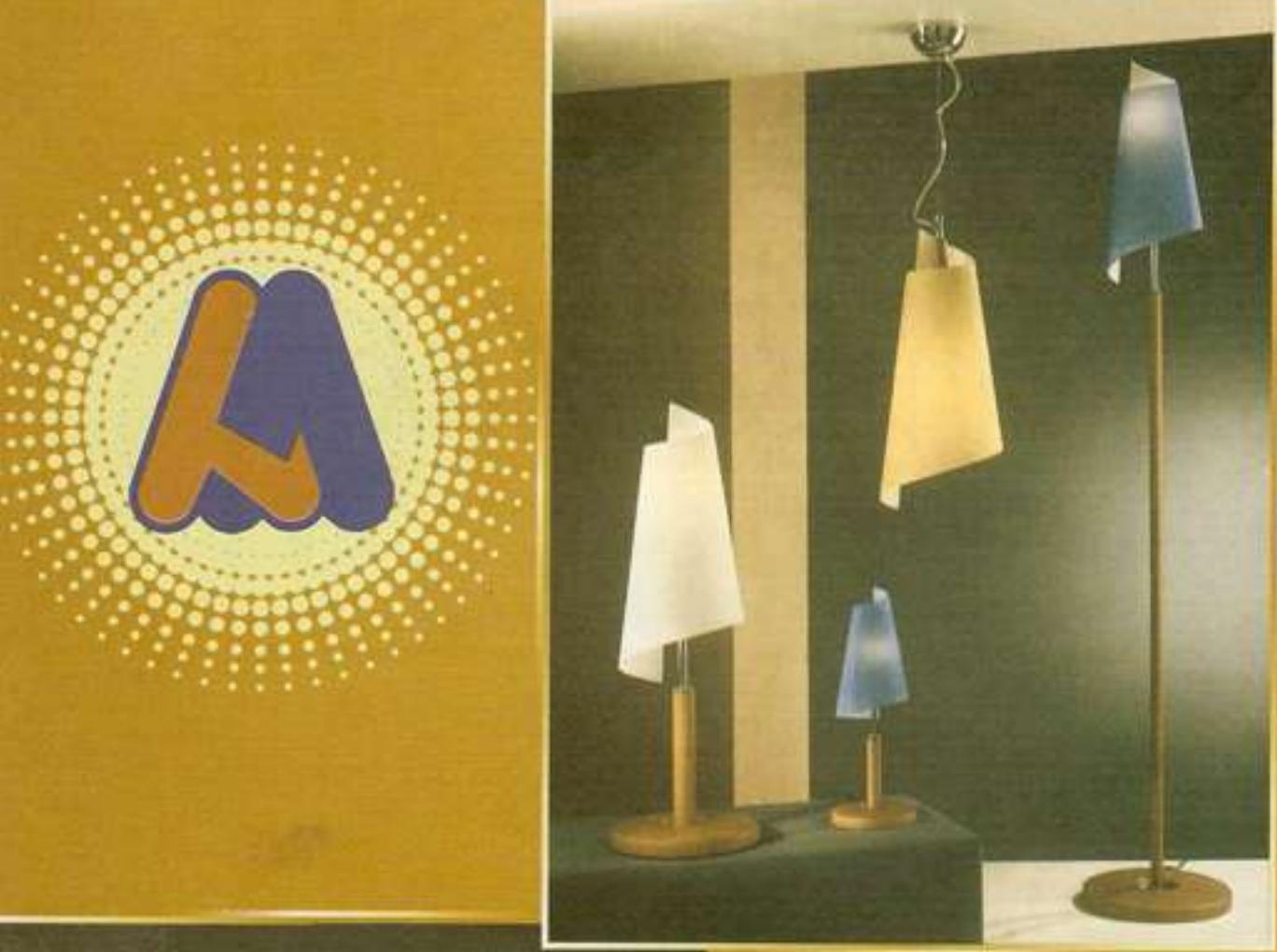
"Ufukların Efendisi Osmanlılar"

Vakıf'tan Haberler

Orhan Bostan'la röportaj

Osmanlı'dan Günümüze Vakıflar

Dr. Adnan Ertem



ALTIN AVİZE

AYDINLATMA SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

MERKEZ: İSTANBUL, ZEYNEP ÇAD. NO: 548 KARAKÖY - İSTANBUL
TEL: 0212-250 41 74 - 256 25 82 FAKS: 0212-250 00 49

SÜBE: BANKALAR CAD. TUTSAK SOK. NO: 31 KARAKÖY - İSTANBUL
TEL: 0212-254 73 02 - 297 10 19

SÜBE: BAĞDAT CAD. NO: 266/3 DÜZTERE KADIKÖY - İSTANBUL
TEL: 0216-369 59 32 - 369 10 49

Siyasal Vakfı

Yıl:7, Sayı:10, Mart 2000

Sahibi

Siyasal Vakfı Yönetim Kurulu Adına
FAHRİ SOLAK

Genel Yayın Koordinatörü

SEYİT AHMET İŞKİN

Katkıda Bulunanlar

ADNAN ERTEM
AHMET GEÇER
COŞKUN ÇAKIR
ORHAN BOSTAN
OKTAY BAKIRCIOĞLU

Teknik Hizmetlik

Ülgenanım/Ahmet Geçer
212 544 82 70

Baskı

EKFORM Matbaacılık/Orhan Bostan
212 674 60 00

Adres:

Siyasal Vakfı
Vezneciler Kalenderhane Mh. Darülelhan Sk.
No: 8 Eminönü-İSTANBUL
Tel: 0 212 512 80 21 - 512 80 26
Fax: 0 212 521 25 77
www.siyasalvakfi.org

Muhterem Okuyucularımız,

Bültenimizin 10. Sayısı ile yine sizlerle birlikteyiz. Bu sayımız ile Vakfımızın yeni yerinden sizlere seslenmenin mutluluğunu yaşıyoruz.

Bültenimizin bu sayısında vakfımızın sosyal ve kültürel faaliyetlerinin bir dökümünü sizlere sunuyoruz.

Bu sayımızda sayfalarımızın elverdiği ölçüde 700. Kuruluş Yılı nedeniyle Osmanlı ağırlıklı konulara yer vermiş bulunuyoruz. Bu kapsamda, vakıf yönetim kurulu üyemiz Coşkun Çakır'ın "700. Yılında Ufkılarım Efendisi Osmanlılar" başlıklı makalesi yanında; vakıf mütəvelli heyet üyemiz Adnan Ertem'in geçen yıl vakfımızda sunduğu "Osmanlı'da ve Günümüzde Vakıflar" konulu konferansın kaset çözümünü yayınlıyoruz.

Bültenimizin bu sayısında ayrıca, 1984 dönem mezunumuz Orhan Bostan'la yapılmış bir röportaj yer alıyor. Mensuplarımızla ilgili ulaşabildiğimiz haberlerin yer aldığı Pano sayfalarımız ve Üye tanımları bültenimizin bu sayısında yer alan diğer köşelerimizi oluşturuyor.

Kurban Bayramınızı tebrik ediyor, hayırlara vesile olması dileği ile selamlarımızı sunuyoruz.

VAKIF'TAN HABERLER

VAKFIMIZ YENİ YERİNDE

Nihayet yillardır süren Şehzade Sibyan Mektebi tahsis ve onarım süreci tamamlanarak, vakif merkezimiz yeni yerine taşındı. Bahçe ve çevre düzeltmesine ilişkin devam eden çalışmalarımızın tamamlanması umitlerek yeni yerimizin açılışını hep birlikte gerçekleştireceğimiz günü büyük bir heyecan ve sabırsızlıkla bekliyoruz.

Bir Mimar Sinan eseri olan Şehzade Sibyan Mektebi'ne taşınmamız Osmanlı'nın Kuruluşunun 700. yılında gerçekleşmesi hepimiz için aynı bir anlam ifade etmektedir. Bundan sonraki çalışmalarımızı gerçekleştir-

mede farklı bir atmosfer sağlayacak merkezimizin tüm camiamıza hayırlı uğurlu olmasını diliyoruz.

Yeni Adresimiz:

Siyasal Vakfı: Vezneciler Kalenderhane Mh.
Darıi'l-elhan Sk. No: 8 Eminönü-İSTANBUL
Tel: 0 212 512 80 21 - 512 80 26

GELENEKSEL İFTAR PROGRAMLARIMIZ

Öğrencilik döneminden bugüne geleneksel hale getirdiğimiz iftar programlarımız bu yıl da, üç ayrı iftar programı şeklinde gerçekleştirildi.

Bültenimizin geçen sayısında da duyurduğumuz



gibi sırasıyla; 12 Aralık 1999 tarihinde Ankara İftarı, 15 Aralık 1999 tarihinde Öğrenci İftarı ve 19 Aralık 1999 tarihinde de İstanbul İftarı şeklinde gerçekleştirilen programlarımız geniş katılımla ve oldukça canlı bir atmosfer içerisinde geçti.

Ankara iftarımıza, Ankara da bulunan mensuplarımızın yanı sıra, İstanbul ve çevre illerden yaklaşık yüzü aşkın mensubumsuz iştirak etti. İftar vesilesiyle biraraya gelerek hasret giderme imka-



nı bulan mensuplarımız vakıf çalışmaları hakkında bilgilendirilerek, mensuplarınızla görüş alış-verişinde bulunuldu. İftardan sonra çay sohbeti ile devam eden program, akşam küçük bir şehir turundan sonra İstanbul'dan gelenlerin yola çıkması ile sona erdi.



Öğrenci iftarı Ensar Vakfı Salonunda, yaklaşık 250 öğrenci arkadaşımızın ve geçmiş dönemleri temsil eden mezunlarımızın da katılımıyla gerçekleştirildi. İftar yemeğini müte-





akip, vakfımız yönetim kurulu başkanı Fahri Solak'ın ve yine vakfımız eski başkanlarından Zeynel Koç ve Mustafa Delican'ın birer konuşmasına yaptığı program, öğrenci arkadaşların bağlama eşliğinde söylediği türküler, bir öğrenci arkadaşımızın okuduğu kendi şiri ve yine bir öğrenci arkadaşımızın okul ve derslere ilişkin kaleme aldığı mektubunu okumasıyla bir hayli canlı geçti. Öğrenci arkadaşlarımızın mezunları arasında tanışma, onlarla görüş alışverişinde bulunma imkanı bulduğu iftar programı her geçen yıl daha fazla katılımla gerçekleşmektedir.

İstanbul iftarımız da yine Ensar Vakfı toplantı salonunda, İstanbul'daki mensuplarımızın yanı sıra, başta Ankara olmak üzere Anadolu'nun çeşitli illerinden gelen mensuplarımızın geniş katılı-



ıyla ve canlı bir atmosfer içerisinde gerçekleştirildi.

Yaklaşık 220 civarında mensubumuzun iştiraki ile yapılan iftar programı Kur'an-ı Kerim okunmasını müteşabben Vakıf Başkanımız Fahri Solak'ın açılış konuşmasıyla başladı.

Fahri Solak geçen bir yıl içerisinde gerçekleşen vakıf çalışmalarına ilişkin belgi verdiği konuşmasında özetle şunları söyledi:

"Bismillahirrahmanirrahim,

Muhterem misafirler, kıymetli arkadaşlar,

Oncelikle davetimize icabet ettiğinizden dolayı hepинize teşekkür ediyorum.

Konuşmamın başında, sizinle sevindirici bir haberi paylaşmak istiyorum. 1994 Yılından beri ilgilendiğimiz, son bir yıldan fazla bir süredir de restorasyonyla uğraştığımız ve mesaimizin büyük kısmını alan Sibyan Mektebi inşaatı, büyük oranda tamamlanarak vakıfımız taşınmış bulunmaktadır. Böylece bir yandan vakıfımız yeni bir mekana kavuşurken, diğer taraftan da bir Sinan eseri olan bu tarihi mekana yeniden hayatı et kandırılmış bulunmaktadır. Bu çatışmanın Osmanlı'nın kuruluşunun 700. Yılına tevafuk etmesi de ayrıca güzel bir tecelli olmuştur. Başlangıcından bu aşama-

ya kadar şüphesiz çok sayıda insanın gayretleri ile mümkün olan bu faaliyete emeği geçen bütün dostlarımıza müteşekkiriz. Yeni mekanımızın vakıf çalışmaları için bir motivasyon kaynağı olmasına diliyorum.

Vakıfımızın faaliyetlerini sizlere yazışmalar yoluya ve vakıf Bülteni ile duyurmaya çalışıyoruz. Bu çerçevede, Bültenimizin yayınınu sürdürmeye ve imkanlar ölçüsünde daha sık periyotlarla ve daha zengin bir muhteva ile sizlere sunmayı arzuluyoruz. Öğrenci kardeşlerimize verdığınız burs miktarını ve sayısını yıldan yıla artırarak daha fazla öğrenciye katkıda bulunmaya çalışıyoruz. Bu sene yetmiş kadar fakültemiz öğrencisine ayda 20 milyon burs ödemesinde bulunmaktayız. Yine öğrencilerimize dönük mesleğe hazırlık seminerleri de devam ediyor. Bunların yanında Konferanslar, Siyasal vakıf ajandası hazırlanması vb. mutad çalışmalar da sürdürülmektedir.

Bilindiği gibi ülkemiz bu sene ağır bir deprem felaketini yaşadı. Bu depremde hayatını kaybedenlere Allah'dan rahmet, geride kalanlara başsağlığı ve sabırlar diliyoruz. Cenab-ı Hak tekrarından ve beterinden hepimizi muhafaza etsin. Vakıf mensubu kardeşlerimizin bu cefakar milletin umidi olduğunu hep söylüyoruz.



Deprem sonrası süreçte bu bölgede görev üstlenen kardeşlerimizin başarılı çalışmaları, bunun fullen ispatını sağladı. Bölgeye yaptığımız çeşitli ziyaretlerde bu kardeşlerimizin nasıl bir gayret içinde olduklarını görme imkanı bulduk. Kendilerine zor zamanda üstlendikleri görevlerinde başarılar diliyoruz.

Yeni mekanımızla beraber bir süredir kısmen yapılan bölüm toplantılarına ağırlık vermek istiyoruz. Böylece mensuplarımızın daha küçük gruplar halinde bir araya gelmenin pratikliğinden de yararlanarak arkadaşındaki iletişimini güçlendireceklerine inanıyoruz.

Vakıfla ilgili haberleşmelerde adreslerin güncellenmesi önem taşımaktadır. Bunun için arkadaşlarca sizlere dağıtılan katılım formlarını doldurmanızı istiyoruz. Ayrıca, vakıf faaliyetleri sizlerin katkılarıyla sürdürülmemektedir. Vakıf kaynaklarının artması ve düzenli hale gelmesi yeni çalışmalar da imkan tanıyacaktır. Bu çerçevede başlattığımız kredi kartı ile bağış sistemimize imkanlarınız ölçüsünde katılmamanız bekliyoruz.

Sözlerime son verirken vakıf çalışmalarına katkıda bulunan bütün kardeşlerimize tek tek teşekkür ediyor, hepinizi Allah'a emanet ediyorum."

Programa diğer gönüllü teşekkülerden ve akademik çevrelerden camiamızın tanınmış simaları da iştirak ettiler. İftarımıza katılan misafirlerimizden Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu (Bilim ve Sanat Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı), Akif Emre (Yeni Şafak Gazetesi Yazarı), Mustafa Büyükbabaoğlu (Boğaziçi Yöneticiler Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı) ve Ahmet Tavaslı (Kültür Ocağı Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi) birer selamlaşma konuşması yaptılar.

Daha sonra Vakıflar Başmüfettişi Dr. Adnan Ertem, hazırlanan dialar eşliğinde Şehzade Sibyan Mektebinin restorasyon öncesi durumu, restorasyon safları ve bugünkü durumuna ilişkinin mensuplarımıza bilgi verdi. Dia gösterisinin hazırlanmasında ve sunulmasında katkılarından dolayı Seyid Ahmet İşkin ve Hüseyin Belibağlı'ya teşekkür ediyoruz.

Program dia gösterimini müteakiben dilek ve temmünler bölümyle devam etti. Burada da söz alan mensuplarımız vakıf çalışmalarına ilişkin dilek ve temmünlerini dile getirdiler.

Programın kapanışını müteakiben gecenin ilerle-

yen saatlerine kadar sürecek çay sohbeti için topluca Şehzade Sibyan Mektebine geçildi.

SİYASAL VAKFI WEB SİTESİ AÇILDI

(www.siyasalvakfi.org)

Vakıf çalışmalarını duyurmak ve mensuplarımız arasında interaktif iletişime imkan sağlamak amacıyla hazırladığımız Siyasal Vakfı web sitesi mensuplarımıza kullanımına sunuldu.

Vakıfımızın web sitesinde vakıf ve vakıf faaliyetlerine ilişkin bilgiler yanında, faktürümüz hakkında bilgi, Vakıf Bültentimiz, vakıfta sunulan ve daha sonra Bültende yayınlanan Konferans ve Röportaj metinleri, geniş bir web adresleri linki ve mensuplarımın temin edebildiğimiz mail adresleri listesi yer alıyor.

Zaman içerisinde daha da gelişeceğini ve zenginleşeceğini inandığımız Vakıfımızın web sitesine ilişkin görüş ve önerilerinizi bekliyoruz. Bu sitenin hazırlanması ve yayılmasına katkıda bulunan bütün dostlarımıza ve özellikle 1995 dönem mezunumuz Ali Polat, 1986 dönem mezunumuz Hasan Ersözü ve İsmail Gerçek'e şükranları sunarız.

BAYRAMLAŞMA

Bayramlar münasebeti ile Siyasal Vakfı Bayramlaşma programlarımız Ramazan bayramında bayramın 3. günü, 10 Ocak 2000 tarihinde, Kurban Bayramında ise 18 Mart 2000 tarihinde Şehzade Sibyan Mektebinde gerçekleştirildi. O tarihlerde İstanbul'da bulunan mensuplarımıza bu vesile ile vakıf merkezimizde bayramlaşma imkanı buldular.

2000 YILI SİYASAL VAKFI AJANDASI

Her yıl olduğu gibi bu yıl da Siyasal Vakfı ajandası hazırlanmış bulunmaktadır. Kullanım kolaylığı sebebiyle cep ajandası şeklinde hazırladığımız bu yılki ajandasında yine mensuplarımın meslek, adres ve telefonlarını içeren bir fihrist yer almaktadır. Vakıfımızın 2000 yılı cep ajandası ve fihristi 5.000.000 TL'lik bağış karşılığı vakıfımızdan istenebilir.



MEZUNLAR DERNEĞİNDEN VAKFIMIZA ZİYARET

Istanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Mezunları Derneği Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinden oluşan bir heyet 15 Şubat 2000 tarihinde Vakıf merkezimizi ziyaret ettiler.

8 Mart 2000 tarihinde de Vakıf Yönetim Kurulu üyelerinden oluşan bir heyet İ.Ü. SBF Derneği'ne iade-i ziyarette bulundu. Sıcak bir atmosfer içerisinde gerçekleşen ziyaretlerde, Vakıf ve Dernek çalışmalarına ilişkin karşılıklı bilgi alış verişinde bulunularak, fakultemiz mezun ve öğrencilerine yönelik olarak yapılabilecek faaliyetler değerlendirildi.

KREDİ KARTI İLE BAĞIŞ SİSTEMİ

Geçen yıl başlattığınız kredi kartı ile bağış sistemi bir çok mensubumuzun destekleri ile sürdürmektedir.

Daha önce vakıfımıza katkıda bulunan mensuplarımızın bu katkıları, ulaşırılma aşamasında gecikme ve kesintiler gibi çeşitli olumsuzlukları maruz kalmaktadır. Kredi kartı ile bağış sistemimiz ile bu tür olumsuz-

luklar giderilmiş ve mensuplarımızın yaptıkları katkılar daha düzenli bir hale gelmiştir. Daha çok katılımla daha verimli hale geleceğine inandığımız bu sisteme desteklerinizin devamını bekliyoruz. Bu amaçla bültentimizde yer alan bilgi formunu doldurup göndermeniz bu sistemin daha verimli bir şekilde devam etmesini sağlayacaktır. Mensuplarınızın bu konudaki ilgi ve destekleri için şimdiden teşekkürlerimizi sunuyoruz.

MESLEĞE HAZIRLIK SEMİNERLERİ

Fakultemiz öğrencilerine yönelik olarak her yıl düzenli olarak gerçekleştirdiğimiz mesleğe hazırlık seminerleri bu yıl da 1 Nisan - 7 Mayıs 2000 tarihleri arasında yapılacaktır. 6 hafta sürecek bu seminerlerde İktisat, Muhasebe ve Maliye konularında teorik bilgiler yanında çeşitli mesleklerle ilişkin tanıtıcı bilgiler de verilecektir.

Vakıfımız mensubu çeşitli meslek grubundan arkadaşlarınızın vereceği seminerlerin genç kardeşlerinizin meslek seçimi ve sınavlarda başarılı olmalarında katkısının büyük olacağını umuyoruz.

700. YILINDA 'UFUKLARIN EFENDİSİ': OSMANLI'LAR

Dr. Coşkun Çakır**

İnsanoğlu kadim zamanlardan beri geçmişi anlamak ve açıklamak uğraşısı içinde olmuştur. Bununla yanılıan anı temellendirmek ve yonetinen geleceği şekillendirmek istemiştir. Böylelikle bir anlami da 'zamanı bildirmek' olan tarihle tanışmıştır. Tarih önemlidir, çünkü toplum bilimlerinin anasıdır. Tarihin önemi özel bir bilgi olmasından ya da geçmişe duyulan özlemden değil, sorunlarımıza doğru anlamamıza ve ortaya koymamıza imkan veren bir şuur kazandırmamasından kaynaklanmaktadır.

Tarih aynı zamanda bir birikimdir. Bu birikim sorunlarımızaının olduğu gibi güçümüz ve imkanlarımıza da sınırları tayin eder. Tarihi doğru anlamlandırmak onun hikaye mi, ibret mi olduğu sorusunu doğru cevaplamakla doğrudan ilgilidir. Seru doğru cevaplandırıldığı zaman tarih bugün ve gelecek için emsalsiz bir öğretici olur. Aksi takdirde tarih bir bilgi ve belge birikiminden öteye gidemez.

Tarih içinde milletlerin serencamı canlı varlıkların-

Tarihin önemi özel bir bilgi olmasından ya da geçmişe duyulan özlemden değil, sorunlarımıza doğru anlamamıza ve ortaya koymamıza imkan veren bir şuur kazandırmamasından kaynaklanmaktadır.

kiyle aynılık göstermiştir. Doğalar, büyürler, olgunlaşır ve olurlar. İnsanlık tarihinin şahitlik ettiği bir çok devlet ve millet vardır ki turihin tozlu sayfaları arasına gömülmüştür. Ancak büyük medeniyetler kurabilen milletler halen tarih sahnesinin başoyuncularıdır. Tarihin tamkılık etiği devletlerden biri de Osmanlı Devleti olmuştur.

Osmanlılar üç kıtanın kesiştiği topraklar üzerinde altı yüz yılı aşkın bir süre yaşamış ve bu topraklar üzerinde bir "Osmanlı Medeniyeti" inşa etmişlerdir. Bu medeniyetin neşv ü nema bulduğu topraklar aslında tarihin kadim medeniyetlerinin de üzerinde doğup yükseldiği yerler olmuştur. Gerçekten Eski Yunan, Roma, Mezopotamya ve diğer eski Anadolu medeniyetleri bu coğrafyada neset etmiş ve yayılmışlardır.

Osmanlı medeniyetinin özgün ya da sentez oluşu hususunda tartışılmış bir meseledir. Bununla birlikte bu soruya verecek her iki cevap da Osmanlı'yı açıklamak ve anlamak bakımından manidardır.

* Bu başlık 1999 yılında Sabah Yayımlarına yayılan "Ufukların Efendisi Osmanlılar" isimli kitabını yazan Jason Goodwin'den ödünç almıştır.

** Coşkun Çakır Fakültemiz 1987 mezunu olup hala İ.Ü. İktisat Fakültesi öğretimi üyesidir.

Osmanlı medeniyeti bir sentez medeniyettir. Gerçekte bu medeniyet üçlü bir sacayak üzerinde kurulmuş ve gelişmiştir. Bu ayaklardan birincisi, Osmanlıyı kurun temel unsur olarak Türklerdir. Türkler geldikleri Asya derinliklerinden önemli bir kültür birimini de beraberinde getirmiştir. Ikincisi, Türk tarihinde bir dönüm noktası teşkil eden İslamiyetdir. Türklerin İslamiyeti sömresiyle birlikte adeta bir İslam tarihi-Türk tarihi aynılığı sözkonusu olmuştur. Üçüncü ise devletin üzerinde kurduğu toprakların eski sahibi olan Bizanslılardır. Türkler, bunlar yabancıdır-küfürdir diyerek bir dışlama yoluna gitmek yerine, daha rasyonel bir yaklaşım içerisinde Bizans'ın kaydadeğer esas ve usullerini içeselleştirecek benimsemesini bilmişlerdir. Netice itibarıyle söylemek gerekirse; Osmanlı medeniyeti bu üç büyük medeniyetin karşılıklı etkileşim süreci içinde oluştuğu sentez bir medeniyet olarak tarihteki yerini almıştır.

Fakat aynı zamanda Osmanlı medeniyeti özgün bir medeniyettir. Zira Osmanlılar yukarıda zikredilen üç büyük medeniyetin etkisi altında gelişmiş olmakla beraber bu üç medeniyeti bir potada eriterek kendine mahsus özellikleri olan yeni, dolayısıyla özgün bir medeniyet kurmasını başarmışlardır. Belki de 600 kısır yıllık uzun bir ömrün gizleri bu özgünlükte yatkınlıkta.

Osmanlı medeniyetinin oluşmasında rol alanlar sadece Türkler de değildir. Araplar, Yahudiler, Ermeniler, Rumlar, Yunanlılar, Bulgarlar, Sirplar, Arnavutlar, Boşnaklar, Romenler, Macarlar vd. milletlerin de bu medeniyetin oluşmasındaki payı büyüktür. Yine Müslümanlar dışında Hristiyanların, Yahudilerin, Mecusilerin vd. dillerin de bu medeniyetin şekillenmesinde katkıları büyük olmuştur.

Osmanlı medeniyetinin önemli birer parçası durumunda olan Osmanlı şehirleri hem tarihteki büyük devletlere başkentlik etmiş, hem de önemli dinlerin merkezi olmuşlardır. İstanbul, Kudüs, Bağdat, Şam, Mekke-

Medine bunların belli başlılarıdır. Bu şehirler bugün bîle dünya tarihindeki önemlerini büyük ölçüde muhafaza etmektedirler.

Son zamanlarda Osmanlı Devleti birçok yönden yabancıların ilgi alanına girmiştir. Üstelik bu ilginin kaynağını siyasal ve ideolojik değil, bilimsel kaygılar almayı başlamıştır. Aslında yapılmak istenen Osmanlı başarısının sırrının keşfedilmek istenmesidir. Başta Amerika,

Avrupa ülkeleri ve giderek Japonya olmak üzere bir çok ülkede Osmanlı araştırmalarına yoğun bir ilgi başlamıştır ki bu da yukarıda iddia ettiğimiz hususun en önemli kanıdır.

Osmanlı Devleti'nin yaşadığı asırlardaki muhteşem duruşu dağıldıkta sonra da kendini göstermiş

tir. Osmanlı toprakları üzerinde otuz civarında devlet kurulmuştur ki bu devletlerin tarihini Osmanlıyı gözardı ederek yazmak mümkün değildir. Yaşayan büyük Osmanlı tarihçisi bu hususu bir röportajında şöyle tasvir etmiştir: "Osmanlı çalışmalıyla Bizans'ın son iki yüz yıllık, Balkan tarihinin Osmanlı egemenliğindeki altı yüz yıllık ve Orta-Doğu tarihinin yine Osmanlı egemenliğindeki beş yüz yıllık tarihleri daha derinlemesine anlaşılabilecektir. Osmanlı arşivleri olmadan Arap dünyasının son dört yüz yıllık tarihi, hatta yirminci yüzyıl tarihi dahi yazılamaz. Osmanlı arşivleri olmadan mesela Süudiler'in Arabistan'da yükselmesini anlayamazsınız. Tuva'dan Hint Okyanusu'na kadar uzanan coğrafyanın tarihi ancak Osmanlı çalışmalıyla anlaşılabılır".

1999 yılının bitmesiyle birlikte aynı zamanda bir yüzyl ve bir binyl da bitmiş oldu. Geride bıraktığımız bu üç zaman dilimi de Osmanlı Devleti için aynı ayrı anıları taşımaktaydı. Biten yıl Osmanlı Devleti'nin kuruluşunun 700. yıldır denk düşmektedir. Biten yüzyl Osmanlı Devleti'nin kendi içinde yıkıldığı, bin yıl ise kurulduğu bir zaman kesiti olması itibarıyle oldukça manidar.

*Son zamanlarda Osmanlı Devleti
birçok yönden yabancıların ilgi alanına
girmiştir. Üstelik bu ilginin kaynağını
siyasal ve ideolojik değil, bilimsel kaygılar
almaya başlamıştır.*

*Aslında yapılmak istenen Osmanlı
başarısının sırrının keşfedilmek
istenmesidir.*

Kültür Bakanlığı tarafından 1999 Yılı resmen Osmanlı Yılı olarak ilan edildi. Yani Osmanlı Devleti'nin kuruluşunun 700. yılı. Bu çerçevede yurt içinde ve yurt dışında bir takım kutlama faaliyetleri gerçekleştirildi, halen de bazı etkinlıkların sürdürülmesi gözlenmektedir. Kongreler yapıldı, sempozyumlar düzenlendi, sergiler açıldı, fuarlar düzenlendi... Ayrıca bir çok yayinevi yayınları arasında Osmanlı ile ilgili kitaplara ağırlık verdi. Bir çok dergi Osmanlı özel sayıları çıkardı. Bir çok akademik ve bilimsel faaliyetin dışında, bilimsel olmayan, popüler programlar da düzenlendi. Hatta şehirler ve kasabalar bile bu çerçevede kendilerince bir şeyler yapmaya çalışılar.

Kuşkusuz bu faaliyetlerin başında 4-8 Ekim 1999 tarihleri arasında Ankara'da yapılan XIII. Türk Tarih Kongresi gelmektedir. Gerçekten 320 bilim adının katıldığı bu önemli toplantı bu zamana kadar Osmanlı ile ilgili olarak yapılan çalışmaların bir değerlendirmesini yapmak ve bir bilançosunu çıkarmak amacıyla dönük olarak bir program dizayn etmiştir. Çalışmaların üç ana bölümde değerlendirildiği kongrede, birinci bölüm çeşitli ülkelerde yapılan Osmanlı çalışmalarının envanterini sunmaya yönelikti. İkinci bölümde Osmanlı tarihçiliği ve medeniyeti ele alınmıştır. Üçüncü bölüm ise Osmanlı devletinin siyaset, sosyal ve ekonomik olarak tahlil edilmesini hedeflemiştir.

Bir başka bilimsel faaliyet ise sahibi bulunduğu Yeni Türkiye Yayınları bünyesinde Osmanlı ile ilgili olarak bu güne kadarki en kapsamlı çalışmayı gerçekleştiren Hasan Celal Güzel ve ekibinin faaliyeti olmuştur. Burada 138'i Türkiye dışından, 672'si Türkiye'den olmak üzere 810 makalenin yer aldığı 12 cildi Türkçe ve 4 cildi İngilizce olan bir eserin hem yerli ve yabancı ilim camiasına, hem de halkımıza kazandırılması ne kadar önemliyse, bu eserin ortaya çıkışında olağanüstü bir emek ve özveri ile çalışan, cezaevine gireceği güne kadar çalışmalarını sektörde ugrayamayan ve eserinin yayınlanmış halini göremeden demir parmaklıkların arkasındaki ye-

rini almak durumunda kalan Hasan Celal Güzel'in durumu da o kadar manidarır.

Benzerleri arasında öne çıkan periyodikler ise Divan (2 sayı; 6 ve 7), Türkiye Günü, İslami Araştırmalar (2 sayı; 12/1 ve 12/2), Akademik Araştırmalar, Cogito, Kitaplık, Düşünen Siyaset, Altınluk, Tarih ve Toplum, Çerçeve, İktisat Dergisi, Toplum ve Bilim vs. dergiler olmuştur. Yazılı alanda cereyan eden bu kahil faaliyetlerin yanında görsel yayınlarda da konuya eğilimmiştir. Paneller, forumlar, açık oturumlar ve belgeseller hazırlanmış ve yayınlanmıştır. Bunlar arasında Osmanlı coğrafyasını hatırlatması bakımından Kanal-7'de yayınlanan ve Akif Emre'nin hazırladığı "Osmanlı Şehirleri" dikkat çekmiştir. Bayraklar, flamalar, rozetler, bantlar vs. malzemeler ise işin ticari ve magazin tarafını oluşturmuştur.

*Yapmamız gereken tarihimize temas sağlamak olmalıdır. Bu teması tarihimize sorgulayarak, hatta bazen onunla kavga ederek yapmalıyız.
Çünkü bu bile bir milletin tarihinin belli bir dönemini yok saymasından daha iyidir.*

Sözlerimize 20. yüzyılın büyük tarihisi Braudel'in bir tesbitini değerlendirerek son verelim. Tarih üstadı kimlik sorununu, "geçmiş ile bugün arasında bir uyum sağlamak" olarak tanımlamıştır. Bizler, bu toprakların insanları olarak bugün bir kriz içindeyiz ve bu kriz karşımıza bir kimlik krizi, bir kültür krizi olarak çıkmaktadır. Bizler hangi medeniyete mensup olduğumuzu halen belirlememiş değiliz. Geriye dönüp geçmişimizle hesaplaşmak istedigimizde ise araya tarihimize olan ırk tüüdü kopukluk girmektedir. İşte sözünü ettığımız kimlik sorununun kaynağını bu kopukluk oluşturmaktadır. Yapmamız gereken tarihimize temas sağlamak olmalıdır. Bu temayı tarihimize sorgulayarak, hatta bazen onunla kavga ederek yapmalıyız. Çünkü bu bile bir milletin tarihinin belli bir dönemini yok saymasından daha iyidir. Kimbilir, böyle yaparsak, belki de J. Goodwin'in deyişiyle yeniden "Ufukların Efendisi" olabiliriz.

Biz istesek de, istemesek de mirasımız olan Osmanlı hem sorunlarımızın, hem de gücümüzün kaynağı olmaya devam ediyor. Öyleyse Osmanlıyı okumak ve öğrenmek ihtiyacımız da devam edecektir.

ORHAN BOSTAN'LA RÖPORTAJ

Röportaj: Oktay Bakırçioğlu

- Orhan Bostan'ı biraz daha yakından tanıyalabilir miyiz?

- Karadenizli bir anne-babanın ortanca çocuğu olarak Balıkesir'in Manyas İlçesinde dünyaya geldim. İlk, Orta ve Lise tahsilimi Manyas İlçesinde yaptım. 1977 yılında Balıkesir Eğitim Fakültesi'ne girdim. Burayı bitirdikten sonra Siyasal'a 1980 yılında başladım ve nihayet 1984 yılında Siyasal'ı bitirdim. Okul bitimiyle askerlik arasında bir yıl özel sektörde çalıştım ve askerlik bitimiyle birlikte kendi ismini kurdum ve hala devam ediyorum.

- Niçin meslek hayatınızda kamu sektörü yerine özel sektörü tercih ettim? Zira SBF denilince akla kamu bürokrasisine üst düzey bürokrat yetiştiren bir kurum geliyor. Yani idealiniz işadamı olmak mıydı?

- Esasen işadamı olmayı düşünmüyordum. Çoğu arkadaş gibi bende kamu bürokrasısında yönetici olmayı planlıyordum. Fakat okulun son yılları kitap, dergi gibi şeylerle ilgileniyordum. Dolayısıyla Çağaloğlu piyasasıyla tabiatı icabı hazır neşir oluyorduk ve tabii bir de dönemsel olarak liberal politikaların başlangıç yılları idi. Türkiye'de çoğu insan gibi bende Turgut Özal'dan ve uygulamalarından etkilendim ve kendimin de iş yapabileceğini düşündüm.



- Mezuniyet sonrasında bir iş sıkıntısı çektiniz mi?

- Mezuniyet sonrasında iş sıkıntısından öte ne yapacağım benim için daha önemli bir sorundu. Kamuda çalışmak, özel sektörde yönetici olmak ya da kendi işimizi kurmak. Onun için genç arkadaşlara önerim kesinlikle tercihlerini okulun

ilk yıllarda yapsınlar ve önlereindeki yılları bu tercihlerine göre dizayn etsinler. Bir dil mutlaka ve hatta ikinci bir dil öğrencisiner. Çünkü her üç tercih içinde bu şart.

- Kendi isinizi yapmaya başladığınızda karşılaştığınız güçlükler nelerdi? Maddi manevi olarak ne tür engellerle karşılaşınız?

- Tabii işe ilk başladığım yıllar üretim faaliyetinden çok esnaf gibi veya esnaflık yönü ağır basan bir işletme şekliydi. Sermaye birikimi yok, iş çevresi kısıtlı. Sıfırdan başlıyorsunuz yani aileden kalma bir iş çevresi yok. Ticari geçmişiniz yok, ticaretle ilginiz de yok. Standart anlamında ticareti de bilmeyorsunuz. Fakat okullu olmanın çok avantajlarını gördüm diyebilirim. Özellikle yıllar geçtikçe okullu olmak, okul arkadaşlarının (özelde ve kamuda) kariyerleri arttıkça kişisel faydalari da bizim lehimize arttı. Ulkemizde sosyal çevre iş yapmak anlamında bence başat etkenlerden biridir. Genç arkadaşlara önerim sosyal çevrelerini dikkatli oluşturmalardır.

- Peki iş hayatınızda inanan insan olmak ve işadamı olmak bir çelişki içeriyor mu? Bunu şunun için soruyorum: Günlümüzde işlerimizi bir iş ve ticaret ahlaki çerçevesi içinde belli değerleri koruyarak yürütütmek mümkün mü?

- Evet, iş hayatımızda inandığımız değerlerle iş yapma konusunda çeşitli sorunlarla karşılaşıyoruz. Yaptığımız iş üretim, 20-25 personel istihdam ediyoruz. Gelen ödemeler ayın ortasında ama maaş ay başında ödeniyor. Kısa süreli likit sorunu ile karşılaşıyoruz. Ya kısa süreli fon kullanacaksınız, karşınıza faiz belası çıkması gibi veya ekonominin daralma süreçlerinde -ki ülkemizde çok sık oluyor- işçi çıkartmak durumunda kalmak çok büyük bir sıkıntı. Allah'a şükür böyle bir şeyle karşılaşmadım. Fakat belli hassasiyetleri koruyarak iş yapılamaz anlamına gelmez bütün söylediklerim.

- Özellikle bir şey sormak istiyorum: Özel sektörde çalışan ya da çalışacak biri için SBF'de okunan formasyon bir avantaj mı, yoksa dezavantaj mı sağlıyor, yani SBF mezunu olmak sizin nasıl etkiledi?

- Tabii ki avantaj, hem de çok büyük bir avantaj. Şöyle ki; Toplumumuzda okuyana teveccüh var, gerekli saygıyı her yerde gösteriyorlar. Okulumuzda bizim dönemimizde eğitim kalitesi gerçekten düzeyiydi. İş yaptığımız kesimlerde filan sayılan bir insan olmak ta gerek ticari, gerek sanayi anlamında tüm avantajları beraberinde getiriyor. Özellikle okulumuz geniş bir literatür sunuyor. Siyaset, ekonomi, hukuk ve biraz da tarih. Malum ülkemizde herhangi bir yerde on dakika sohbet etseniz bu konulara değinmemek imkansız. Dolayısıyla insanların diyalogda bir avantaj yakalıyorsunuz, iyi bir sosyal çevre kalitesi, iş zenginliğini de beraberinde getiriyor.

- Orhan Bey, mezun olan ya da mezun olacak arkadaşlara neler tavsiye edersiniz? Özellikle özel sektör bakımından ne tür önerileriniz olabilir?

- Arkadaşlara önerilerim, tabii ki kamu ve çalışma

maddiğim için o anlamda tavsiyelerim olmayacak, özel sektörde dikkat edilecek hususların başında, ama en başında kredi itibarı geliyor. Kesinlikle vermiş oldukları ödeme araçlarını ne pahasına olursa olsun ödesinler. Kredibilite, mal varlığından daha önemli bir unsurdur. Yine önemli bir unsur da sözlerinin arkalarında durmaları ve çok çalışmak ve fazla hırsı kapılmamak. Hırs insanın aklının önüne geçmemeli. Hırs yersiz risk almasını beraberinde getirir, dolayısıyla da çok tehlikelidir. Bir diğer dikkat edilecek husus da zorda olan sektör arkadaşlarına yardımcı olmak. Düşene bir tekmede sen at mantığı yanlış bir argümandır ve asla yapılmaması gereken bir davranıştır. Şayet varsa sektör örgütlenmesinin içerisinde mutlaka olmaya çalışmakta önemli bir unsurdur.

- Son olarak eklemek istediginiz bir şey var mı?

- Okulda okuyan öğrenci arkadaşlarımız çok iyi bir kurumda eğitim gördüklerinin bilincinde olmalıdır. Mezun olan arkadaşlarımız da yine çok kaliteli bir mützeseden mezun olduklarını unutmamalılar. Belki mezuniyetinizi müteakiben işe girme konusunda sıkıntınız olabilir ama kesinlikle bunu dert etmeyein. Shunu bilin ki eninde sonunda iyi bir iş hayatına ulaşacağınız demektir. Çünkü sizin formasyonunuz, eğitim gördüğünüz mekanın atmosferi size katkı. Bu bir şekilde açığa çıkartılacaktır. Emin olun ve kendinize güvenin. Bir de öğrenci arkadaşlar mutlaka okulla olan ilişkilerini önemsemeleri. Bu bağlamda okuldaki faaliyetlere katılmaları, hocalarla, öğrencilerle, personelle iyi ilişkiler kurmalılar. Bu çerçevede söyleyeyim, temsil kurumlarınıza ciddiye alın. İşte Siyasal Vakfı ortada. Bunun büyük bir imkan olduğunu düşünüyorum.

- Verdığınız bilgiler için çok teşekkür ediyoruz.

- Ben teşekkür ederim. Bu vesileyle mezun ve mensuplarımızın bayramlarını kutlar, yaşamlarında başarılar dilerim.

Osmanlı'da ve Günümüzde Vakıf Müessesesi

Dr. Adnan Ertem

*Adnan Ertem ar-
kadaşımız bize tarihte
ve günümüzde vakıf
müessesesi ile ilgili ola-
ruk bilgi verecek.*

*Adnan Ertem'le
ilgili kısa bir özgeç-
miş vermek istiyorum.
Adnan Ertem 1965 ya-
lında Mercan/Erzincan'da doğdu. İlkög-
renimini Mercan'da,
ortaöğretimimini Erzincan'da tamamladı. 1983 yılında girmiş olduğu
İ.Ü.S.B.F Kamu Yönetimi Bölümü'nü 1987 yılında bitirdi. 1988 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde müfettiş olarak görevi başladı. Halen aynı kurumda çalışmaya devam etmektedir. Fakat akademik çalışmalarına ara vermeden. 1987 yılında S.B. Fakültesi'nde Siyaset Bilimi Kürsüsü'nde yüksek lisansı başlattı. "Cumhuriyetin ilk yıllarında Vakıflar" isimli teziyle 1990 yılında master derecesi aldı. Aynı yıl yine İ.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsünde bu sefer benzer bir bilim dalında "Sosyal Yapı ve Sosyal Değişme" dalında doktoraya başladı 1998 yılında "Osmanlıda Ve Cumhuriyet Döneminde Sosyal Büyütlüğe Açılsından Vakıflar" konulu tezle doktorasını tamamladı. Kısaca söylemek gerekirse hem mesleki ha-
yatını hem de akademik hayatını devam ettirmektedir.*



Vakıf, Bilhassa Osmanlı döneminde ağırlık kazanan bir müessesesi. Doktora çalışmamı sosyoloji alanında yapmam nedeniyle biraz sosyal boyutunu vakıfların vermeye çalışacağım. Ömer Hilmi Efendi Ahkam'ül Evkafında 1. maddede Vakıfı tanımlarken "Menfaati İbadullah'a ait olur Vehile bir aynın özel mülkiyetten çıkarılarak Allah'ın mülkü hükmüne girmesi, temlik ve temelliükünden men edilmesi" olarak tanımlar. Yani menfaati insanlara olacak, özel mülkiyetten çıkacak. Kamu mülkiyetine geçecek ve temlikinden ve temelliükünden yani satılmasından ve satın alınmasından men edilecektir.

Şimdi bu tanımlama Osmanlı'nın dönemine mahsus ve o dönemin uygulamalarını göstermesi açısından önemlidir. Vakıf böyle olmak zorundadır. Siz bu tanımlamayı ele aldiktan sonra hukuki çerçevesini buna paralel olabilecek bir şe-

kilde izah edebilirsiniz. Ben biraz geriye doğru gidip vakıfın menşei ile ilgili bilgi vermek istiyorum. Neden kaynaklanıyor? Yani eski medeniyetlerde, eski kültürlerde vakıf var mı? Veyahut vakıf benzeri müesseseler var mı? Mezopotamya'da da, İslam öncesi Eski Arap toplumlarında, Misir'da, Bizans'ta, Yunan'da Vakfa benzer müesseseler vardır. Eski Araplarda Kabe'nin adı üstünde Beytullah "Allah'ın Evi" olması yani artık mülkiyet tamamen Allah'a ait olduğu için başlı başına özel bir hükümlü şahsiyettir. Bu nedenle Kabe'ye ilk vakıf örneği olarak bakılır. Gündümüz veya Osmanlı dönemi vakıf anlayışının daha çok Bizans'takine yakındır bir özellik arzettiği söylenir. Fakat bizdeki araştırmacılar, muhafazakar dışünceli araştırmacılar vakıfın daha çok Kur'an'dan kaynaklandığını, hadisten kaynaklandığını yani İslam Hukuku'nun dört ana unsurundan kaynaklandığını söylelerler. Bütün bizim araştırmacılarda böyle bir görüş vardır, kesinlikle Kur'an'dan kaynaklandığı yönünde görüş vardır. Ben biraz onlardan ayrılmacağım. Ayrılmamın sebebi de şu: Kur'an'da daha çok Sadaka-i Cariye olarak kavram geçmekte. Keza sünnette de yani Hadis'te de Vakıf, kavram olarak geçmemektedir. Bunun yerine "Habs" geçmektedir. Şimdi böyle olduğu halde araştırmacıların Vakıfı Kur'an'a veya Hadis'e dayandırmalarına ben burada açıkçası karşı çıkmak istiyorum. Yani menşei olarak, onlardan faydalananmadı gibi bir şey söylemiyorum. Ama menşei olarak vakıf Kur'an'da vardır, sünnette vardır demek bana biraz uygun görüş olarak gelmiyor. Sebebime gelince; Sadaka-i Cariye anlamında sürekli yardım müessesesini vakıf olarak değerlendirip, diğerlerini vakıf benzeri oluşumlar olarak ele almanın bilimsel olmayacağına düşünüyorum. Çünkü yardımlaşma güdüsü insan fitratında vardır. Bu nedenle bütün dinler fakirlere, dışkinlere yardım etmeyi teşvik ederler. Bu teşvik Kur'an'da sadaka-i cariye olarak geçmiştir. Hukuki statüsü daha sonraları belirlenmiştir. Hukuki statüsünün belirlenmesinde ise Bizansın tesiri daha fazladır. Kısaca özetlemek gerekirse sadaka-i cariye de vakıf benzeri bir oluşumdur. O zaman ben daha

çok Kur'an'in veya Eski Yunan'da, Bizans'ta, Eski Türkler'deki uygulamaların vakıfın gelişmesine, inkişafına neden olan özellikler arzettiğini iddia ediyorum. Yani direkt Kur'an'dan kaynaklanan bir müessesede değil, aynı zamanda diğer medeniyetlerdeki oluşumlardan da faydaladığım iddiasındayım. Bütün ilahi dinlerde yer alan yardımlaşma tavsiyelerinin o dinlerin geçerli olduğu yerlerdeki uygulamalarını nasıl ki vakıf olarak değerlendirmeyip, vakıf benzeri oluşumlar olarak ele alıversak, Kur'an'ın yardımlaşma tavsiyelerinin, infak, hibe, i'tam, ma'un gibi, tamamının da vakıf benzeri oluşumlar olarak değerlendirilmesinin daha objektif olacağı kanısındayım. Çünkü vakıf Ku'an'da geçen yardımlaşma tavsiyelerinden yapı olarak aynıdır. Sadaka vakfa göre daha geneldir. Tekrar ifade etmek gerekirse Gerek hukuki, gerek sosyal açıdan günümüz vakıf müessesesi ile çok benzerlikler arzeden Bizans uygulamasını vakıf benzeri kurumlardan sayıp sadaka-i cariyeyi vakıf olarak kabul etmek kanaatimce doğru değildir.

Vakıf muamelesinin oluşabilmesi için 'olmazsa olmaz' beş şarttan bahsedebiliriz. Bunlardan biri irade beyanıdır. Yani kişi kendi özel mülkiyetinden, kendi rızasıyla, kendi iradesiyle vakfetme irade beyanında bulunmalıdır. Bu geçmişte vakıf senetleri vasıtasyyla, vakfiyelerle yerine getiriliyordu. Günümüzde de bu şekilde hala geçerliliğini devam ettirmektedir. Daha sonra tescil aşaması gelmektedir. Ki bu mahkeme şirecidir. İkinci şart süreklilik şartı. Vakfetme işlemi sürekli olmalıdır. Hukuki tanımla, yani ben işte malımı 10 senelik Vakfettim olmaz. Osmanlı Hukuku'ndaki tatbikatında süreklilik olması gerekiyor. Yani kalkıp da 10 senelik, 20 senelik vakfetme muamelesi olmaz. Ama şuda denilebilir. Hiçbir vakıfta bir vakfetme muamelesi de sonsuza kadar, ilanihat devam edecek durumda değildir. Doğru. Fakat niyet önemlidir. Vakfetme muamelesinde bulunurken sürekliliği murat etmeleri gereklidir. Üçüncü sürekli vakıf muamelesinin bağlayıcılığı. Yani vakfetme muamelesinden geriye dönülememeye. Zaten bağlayıcılık, hukuki tanımlamaya ele alırsak, iki ta-

raflı muamelelerde taraflardan herhangi birisinin bu akitten vazgeçmesini, tek taraflı muamele, yani vakıf kurma tek taraflı muameledir, tek taraflı muamelelerde ise akdi ortaya koyan tarafın bu işten vazgeçmesi, geri dönmesidir. Vakıflarda böyle bir şey yok. Yani bir insan vakıfetme muamelesinde, iradesinde bulunduğu takdirde geniye dönüşü yoktur. O kişi ben vakıftan vazgeçtim dese bile vazgeçemiyor. Dördüncüsü tüzel kişilik. Vakıfta tüzel kişilik esastır. Yani vakıf tek başına haklara sahip olabilmeli ve borç altına girebilmelidir. Bir başka özellik ise vakıf malların satılamamasıdır. Tabii her ne kadar bu özellik Osmanlı'nın son döneminde ihlal edilmişse de, esas olan satılamamasıdır. İfade ettiğimiz bu özelliklerin bir vakıfta mutlaka bulunması gereklidir. Bu özelliklerden herhangi birisinin yokluğu, vakıfin oluşumuna engeldir.

Şimdi bu özellikleri ele alarak bir değerlendirmede bulunalım. Yorumlarımı Kur'an' dan ve hadisten yaptığı konusunda şüphemiz olmayan İmam Azam, vakıfin özelliklerini açıklarken vakıftan geri döntülebilceğini ve vakfedilen malın mülkiyetinin vakfedende kalabileceğini belirtmektedir. Oysa böyle bir durum vakıf, vakıf olmaktan çıkarır. Aslında İmam Azam sadaka-i cariyeyi yorumlamıştır. Vakıf ise bundan çok farklıdır. Bu nedenle sadaka-i cariye vakıf benzeri bir müessesedir, diğer infak, hibe gibi.

Vakıfların Osmanlı dönemindeki sosyal hayatı yerini Esat Arsebük hocanın çok güzel bir tanımıyla size aynen aktarmak istiyorum. Esat Arsebük hoca, Osmanlı İmparatorluğu devrinde pek büyük bir inkişafa mazhar olan vakıflar sayesinde bir adam vakıf bir yerde doğar, va-

kif besikte uyur, vakıf mallardan yer ve içer, vakıf kitaplardan okur, vakıf bir medresede hocalık eder, vakıf idaresinden ücretini alır ve öldüğü zaman kendisi vakıf bir tabuta konur, vakıf bir mezarlığa gömüldür. der. Şimdi düşünün. Hocanın tanımmasını aynen aldım. Onun için burada en ufak bir değişiklik yapmak istemedim çünkü hoca burada kendisi çok güzel ifade etmiş. Vakıf bir yerde doğacak, vakıf besikte uyuyacak, vakıf mallardan yiyecek-içecek, kitaplardan okuyacak, medreselerde hocalık edecek, ücretini oradan alacak, olduğu zaman vakıf mezarlığına defnedilecek. İşte böyle bir müessesesi Osmanlı'da, Osmanlı'nın bir şansı olarak da görebiliriz. Vakıfin Osmanlı'da gördüğü hizmetleri birkaç başlık altında toplayabiliriz. Dini hizmetler daha ziyade vakıflar vasıtıyla yerine getirilmiştir. Yani türbe, Darü'l-hadis, Darü'l-

Kurra gibi müesseseler vakıf yoluyla vücuda getirilmiştir. Aynı şekilde eğitimin hizmetleri de yine Osmanlı döneminde Vakıf yoluyla yerine getirilmiştir. Eğitim hizmetlerinden sibyan mektebinden başlayıp, idadiler, işte ortaöğretim düzeyindeki okullar ve üniversiteler, tamamı vakıftır. Sadece Enderun mektebi vakıf değildir. Sağlık hizmetleri keza yine Osmanlı döneminde bütün hastanelerin vakıf olduğunu görüyoruz. Şehircilik hizmetleri, şimdi şehircilik hizmetleri vakıfların ilk kurulduğu tarihten itibaren görmeyiz. Şehircilik hizmetleri daha çok modernleşme hareketlerinin başladığı dönemlerde yani Avrupa'nın etkisinin hissedilmeye başlandığı dönemlerde şehircilik hareketlerini görüyoruz. Su, kanalizasyon gibi hizmetleri vakıflar yine getirmiştir. Birçok su vakıfı, cumhuriyetin ilk yıllarına kadar hayatı yetini sürdürmüştür. Vakıf memba suları hayatı yetini devam ettirmektedir. Bayındırlık hizmetleri ki geçmişte Osmanlı'da bayındırlık hizmetlerinden daha çok köprü, yol,

Osmanlı İmparatorluğu devrinde pek büyük bir inkişafa mazhar olan vakıflar sayesinde bir adam vakıf bir yerde doğar, vakıf besikte uyur, vakıf mallardan yer ve içer, vakıf kitaplardan okur, vakıf bir medresede hocalık eder, vakıf idaresinden ücretini alır ve öldüğü zaman kendisi vakıf bir tabuta konur, vakıf bir mezarlığa gömüldür.

sebil, kervansaray, çeşme, kemer, kanal gibi bu tür bayındırlık hizmetleri yine, vakıflar yoluyla yerine getirilmiştir. Askerî hizmetler kale, istihkâm, gemi donanma gibi bu tür hizmetleri tamam olmazsa bile bir kısmı vakıftır. Osmanlı'da dini hizmetler, eğitim, sağlık, bayındırlık, şehircilik hizmetlerinin yanısıra, askeri hizmetlerin bir bölümü vakıflar tarafından yerine getirilmektedir. Devlet iç ve dış güvenliğin yanısıra adli hizmetlerin haricinde hiçbir hizmetin yerine getirilmesine karışmamıştır. Tüm özel hizmetler ve bugünkü modern devletin yerine getirmesi gereken kamu hizmetler özel sektör olarak adlandırılabilir. Günümüzde zaten vakıflar 3. sektör olarak yanı özel ve kamu müesseseleri haricinde üçüncü sektör olarak adlandırılmaktadır. Vakıflar eliyle yerine getirilmiştir. Devlet sadece iç ve dış güvenliği sağlayıcı faaliyetlerini yerine getirmiştir, onun haricindeki bütün alanı, bütün hizmetleri vakıflara terketmiştir. Kendini o alandan çekmekle de daha çok elde ettiği gelirleri veya kamuya aktarmadığı harcamaları daha çok iç ve dış güvenliğin tesisesine harcamıştır. Osmanlı Devleti'nde vakıfların sosyal fonksiyonuna da şöyle bir değinelim.

Sosyal çatışmayı engellemesi. Vakıflar, toplumda sosyal çatışmayı kısıtlayıcı ve engelleyici fonksiyonu yerine getirir. Türk ve İslam kültürlerindeki anlamlıyla vakıf, bir toplumu birbirileyle uzlaşmayan iki düşman sınıfa bölün, sınıf kavgası temeli üzerine kurulmuş düşunce ve uygulamalara ters düşen fonksiyonlar icra eden bir sosyal kurumdur. Yani, vakıf fonksiyonlarını icra ederken sınıf kavgası esasına göre değil, din,

dil, renk, ırk ve sınıf ayrimı yapılmadan gerçekleştirmeye düşüncesine göre kurulur.

Gelir ve servet dağılımına olumlu yönde teşir eder. Vakıflar genellikle üst gelir grubuna mensup kişiler tarafından kurulduğundan, bu grubu mensup bireylerin kendi servet ve gelirlerinden ayırdıkları payın, artık özel mülkiyetten çıkararak kamu mülkiyetine geçmesi, yanı toplumsallaşmasıyla birlikte alt gelir grubuna mensup kişilere bir gelir aktarımı söz konusudur. Vakıf sayesinde ortaya çıkan hasila üst gelir grubu tarafından oluşturulmakta ve hasılanın hemen hemen tamamını düşük gelirli kişiler tarafından tüketilmektedir.

Vakıflar ayrıca içinde bulundukları toplumda ifa ettikleri sosyal fonksiyonları sayesinde sosyal bütünlüğmeye katkıda bulunurlar. Vakıf müesseseler, toplumda fertler arasında sosyal yardımlaşma, sosyal dayanışma ve işbirliğini amaç edindiğinden bu tür hizmetlerin doğal sonucu olarak fertlerin maddi ve manevi bir bütün etrafında hareket etmesine neden olmaktadır.

İlanması esasına dayanan vakıf müessesesi, toplumsal hizmetlerin sunulmasında herhangi bir ayrılmazlığından, hizmetlerden yararlananların öncelikle kendi aralarında, daha sonra hizmetten yararlananlarla vakıf müessesesi arasında bir sosyal ilişkinin olması normaldir.

Özellikle Osmanlı Devletinde hemen her vakıf bîhâsa büyük vakıflar hizmetlerin yürütülebilmesi için gerekli sayıda personelin çalıştırılması ve maaşlarının ödemesi fonksiyonunu da yerine getirmiştir. Bu nedenle vakıflar istihdamı artırıcı bir etkiye sahiptir. Ayrıca zamanla

yıpranan ve onarım ihtiyacı duyan vakıf eserlerinin inşa edilmeleri esnasında yaratılan istihdam imkanlarını da ayrıca değerlendirmek gereklidir.

Sosyal Bütünleşmeye Etkisi: Bu benim doktora tezimin ana konusu, sosyal bütünleşmeye etkisini söyle izah edebiliriz. Kısaca geleceğim. Fazla değişimmeyeceğim. Sosyal bütünleşmeye etkisini nasıl? Osmanlı Dönemi'nde. Gerek uygulamasıyla gerek fiziki yapısıyla ben sosyal bütünleşmeye etkisi vardır diye düşünüyorum. Yerleşim birimleri vakıf eserler etrafında oluşmaktadır. Osmanlı Dönemi'nde cami, mescit, okul hamam, bunlar yerleşim birimlerinin merkezinde ve bunları da vakıf yapıyor. Daha büyük yerleşim yerlerinde vakıf külliyesi oluşturulmuştur. Osmanlı'da külliyesi kamu hizmetlerinin büyük bir bölümünü yerine getirmekte ve şehrin sosyal

merkezi niteliğindeydi. Vakıf külliyesi oldukça kapsamlı olup bünyesinde cami, medrese, mektep, kütüphane, hamam, türbe, çeşme, han, imaret, hastahane ve dükkanları ihtiyaçlı etmekteydi. Görüleceği üzere hemen hemen bütün sosyal ihtiyaçların karşılandığı merkez konumunda olan vakıf külliyesi yerleşim yerindeki konumları itibarıyle toplumda fertler ve gruplar arasında sosyal bütünleşmenin sağlanması etkin rol oynamışlardır. Toplumda fertler bir sosyal merkez etrafında toplayan kurumları bünyesinde taşıyan vakıf külliyesi maddi ve manevi etkileşimiyle sisteme varolabilecek aksaklıkları gidermeyi amaç edinmişler ve sosyal katalizör rolü oynamışlardır. Gerek Selçuklular'da gerek Osmanlılar'da manevi unsuru sembolü olan camii

daima merkezi rol oynamıştır.

Vakıflar ayrıca içinde bulundukları toplumda ifa ettikleri sosyal fonksiyonları sayesinde sosyal bütünleşmeye katkıda bulunurlar. Vakıf müesseseler, toplumda fertler arasında sosyal yardımlaşma, sosyal dayanışma ve işbirliğini amaç edindiğinden bu tür hizmetlerin doğal sonucu olarak fertlerin maddi ve manevi bir bütün etrafında hareket etmesine neden olmuştur. Vakıf, genel olarak Osmanlı Devletindeki bütün sosyal kurumları içine alan, veya bütün sosyal kurumlarının çalıştığı, kullandığı bir hukuki formül olarak karşımıza çıkmaktadır.

Vakıf müessesesinin bütün sosyal kurumları kapsaması, veya bütün sosyal kurumların vakıf adını alması Osmanlı Devletinde vakıfların etki alanlarının tahmin edilmesinde önemli ipucu vermektedir. Kamusal alanın tamamen vakıflara terk edilmesi özellikle batılı sosyal siyasetçilerin, 16. yüzyıl Osmanlı toplumu için "vakıf cenneti" tabirini kullanmalarına neden olmuştur. Toplumsal bir hizmetin görülmesi açısından hizmetten faydalananlar arasında oluşan sosyal ilişkilerin devamlılığı, sosyal bütünleşmeye tesir edecektir. Bu sosyal ilişkiler sadece hizmetten faydalananlar arasında değil, aynı zamanda hizmeti dağıtanlarla hizmetten faydalananlar arasında da oluşur. Yani herhangi bir kamu ihtiyacının giderilmesi ameliyesi topluma yatay ve dikey sosyal ilişkilerin artmasına ve bunun sonucu olarak yatay ve dikey sosyal bütünleşmenin gelişmesine etki eder.

Burayı kısa geçeyim. Osmanlı'nın son döneminde merkezileşme hareketlerini yanı Evhaf



Nezareti'nin kurulduğu dönem, Evkaf Nezareti niye kuruldu? Evkaf Nezaretinin kuruluş sebepleri arasında iç ve dış etkilerin rolü vardır. Bilhassa Osmanlı'nın son dönemlerinde dağınık vaziyet alan vakıfların tek elde toplanması, vakaf sektöründen baş gösteren yolsuzlukların ortadan kaldırılması, devlet çatısının batı tarzı merkezi bir anlayışla yeniden organize edilmesi ve vakaf potansiyelinden devletin diğer sektörlerinde yararlanma fikri kuruluş sebepleri arasında sayılabilir. O dönemde yayınlanan hatt-i humayun ve irade-i seniyyelerden anlaşılığı kadaryla, vakıfların tekelleme toplanmasının gereklisi olarak, vakıfların iyi idaresini temin etmek, hayratlarını imar etmek ve gayelerini yerine getirmek şeklinde ifade edilmiştir.

Evkaf Humayun Nezaretinin

kuruluşunu kamu maliyesi açısından değerlendirildiği takdirde söyle bir sonuç ortaya çıkıyor. Tanzimatın getirdiği en önemli yeniliklerden biri de, her türlü devlet gelirlerinin devlet hazine sine girip, her türlü devlet giderlerinin de devlet hazinesinden ödemesi ilkesinin bir sonucu olarak merkezi otoritenin güçlendirilmesi düşüncesinden kaynaklanmıştır. Gerek Batıda meydana gelen modern devlet anlayışındaki gelişmelerin Osmanlı'lara tesiri, gerek vakıfların Osmanlı Devleti'nin son dönemlerindeki dağınıklığı ve denetimsiz kalmaları ve gerek vakıfların gelirlerinin giderek azalması nedeniyle yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalması gibi bazı mülahazalar vakıfların tek elde idare edilmesinde rol oynamış olabilir. Bu düşüncenin oluşumunda Batıda meydana gelen maddi kültürdeki gelişmelere ayak uydurma kaygısının payı büyüktür.



Hangi düşünceden kaynaklanmış olursa olsun temel neden vakıfların İslahi amacına dayanmaktadır. Bu uygulamaların ne kadar başarılı olduğu sorusuna cevap vermek oldukça zordur. Batılılaşma döneminde vakıfların yönetiminin merkezleştirilmesi sonrası, vakıfların imkanlarının ve gelirlerinin devletin diğer sektörlerine aktarılması ve sonrasında yapılan hukuki düzenlemelerle hazine ile vakıflar arasında mevcut alacak ve borçların karşılıklı ibra edilmesi, bir çok vakıfın bakımı için masraf gerektiren müessesat-ı hayriyeden olan yapıların Evkaf Hazinesinde kalması ancak bu kurumlara gelir sağlamak için tahsis edilen miri arazi hatta gelirlerinin azalmış, müessesat-ı hayriye harap olmuş, hayri hizmetler hatta vakıf hizmetleri durma noktasına gelmiştir. Osmanlı Dev-

letindeki mevcut vakıfların oldukça eski tarihle re dayanması, yıllar itibarıyle vakıf binasının harapmasına neden olmuştur. Yine aynı tarihlerde Osmanlı Devletinin savaşlardan yenilgiyle ayrılması, hem vakıf eserlerin harap olmasına hem de bu alana ayrılan gelirlerin azalmasına neden olmuştur.

Şimdi cumhuriyetin ilk yıllardaki uygulamaları bakalım. Benim yüksek lisans tezim Coşkun Bey'in de söylediği gibi bu dönemdeki uygulamalarla ilgili. 1924 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğü kuruluyor. 1935 yılında Vakıflar Kanunu çıkıyor. Aradaki 11 yıl vakıflarla ilgili kanunun olmadığı dönem. Her yıl sene sonrasında Evkaf Umum Müdürlüğü bütçesi kanunlarına eklenen maddelerle o yıla ait hükümler uygulanmış. Ancak vakıfları ilgilendiren en önemli diğer kanunlar bu dönemde çıkmıyor. Eğitim müesseseler-

lerinin hemen hemen tamamı vakıfların elindeydi. Tevhidi Tedrisat Kanunu çıkıyor ve bütün vakıf müesseseler, medreseler, sibyan mekteplerinin tamamı Milli Eğitim Bakanlığı'na devrediliyor. Hatta Tevhidi Tedrisat Kanunu'na göre devredilen mekteplerin yanısıra, maarif bütçesine bu devirle ilgili paraların Evkaf Umum Müdürlüğü bütçesinden aktarılacaktır deniliyor, bu aktarılmalar gerçekleşmiyor ama daha sonradan yanı bedelsiz bir aktarım da değil aslında ama daha sonradan bu gerçekleştirilmiyor. Sonra türbelerin, tekkelerin, zaviyelerin ve türbelerin kapatılmasına dair kanun. Bu kanuna göre aslında vakıf olan bütün türbe, tekke, zaviyeler kapatılıyor. 30 Kasım 1925'te kanun çıkarıyor. Ancak bu kanundan hemen

hemen 2,5 ay önce 2 Eylül 1925 tarihinde bir kararname çıkarılarak bu yerler kapatılıyor. Kapatılma ne olmuş? bütün bunların mülkiyeti özel idareye devredilmiş. Vakıfların elindeki bir başka mülkiyet unsuru daha ortadan kalk-

mış oldu. Üçüncü Orman Kanunu: Adı üstünde orman kanunu da vakıf ormanlarının tamamının Bakanlığa devredilmesi uygun görüyor. Ve onlar da devrediliyor. Sular Kanunu Vakıf yoluyla meydana getirilen suların gerek belediye hizmetleri içerisinde olsun gerekse sebil yoluyla, çeşme yoluyla bütün hepsinin tamamını belediye tüzel kişiliklerine devrediyor. Belediyeler Kanunu ile mezarlıklar, demin demistik ya vakıf mezarlığına gömülüdür diye, mezarlıkların tamamı, yalnız burada bir istisna var, Cami hiziresinde bulunan mezarlardan hariç, onlar vakıflarda kalmış. Onun haricinde mezarlık olarak ayrılan bölgeler vakıf mezarlıklarının tamamı yine belediyelere devredilmiş. Avarız gelirleri ki avarız gelirleri avarız vakıf yoluyla elde edilen gelirler-

dir. Avarız vakıfı da daha çok köy, mahalle gibi yörenel düzeye kurulan ve o yörenin, o mahallenin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olmak üzere, gelinliğinden okul parası, yol yapımına kadar yöreye mahsus ihtiyaçları karşılamak üzere oluşturulan vakıflar. Bu avarız gelirlerinin de tamamı eğer bu avarız gelirleri belediye sınırları içerisinde ise belediyeye, köy sınırları içerisinde ise köy tüzel kişiliğine aktarılmış. Diğer kanunlarda yapılan bu değişikliklerle vakıfların elinde daha çok dini hizmetlerin ifa edildiği, cami ve mescit gibi yerlerle bazı kira getiren vakıf yerler kalmıştır. Cumhuriyetin ilk yıllarında yapılan bu uygulama daha sonraki aşamada bir bakıma izale edilmiştir. 1950'li yıllarda çıkarılan

7044 Sayılı Kanunla aslında vakıf olarak vücuda getirilip de bir şekilde vakıftan çıkarılmış olan yerlerin tekrar Vakıflar Genel Müdürlüğü mülkiyetine intikaliği sağlanmıştır.

Cumhuriyetin ilk yıllarda vakıf alanında yapılan en önemli değişiklik

Medeni Kanunda yer alan vakıf kavramının tesis olarak değiştirilmesidir. Bu değişiklik ilk anda tesirlerini göstermese de zamanla vakıf müessesesi üzerindeki olumsuzlukları görülebilmiştir. Bu değişiklikle artık hiç kimse vakıf, veya yeni adıyla tesis kurmadığını şahit oluyoruz. Osmanlıda vakıf kurma hususunda çok istekli davranış insanlar yeni durum karşısında vakıf kurma işleminden her nedense geri durmuşlardır. Tabi bunun bazı nedenleri vardır. Şimdi bunlara değinmeye fayda var. Bu kadar az sayıda tesis kurulmasının nedenleri arasında ekonomik sebepler, Cumhuriyetle birlikte devletin, Osmanlı Devletinde vakıfların gördüğü bütün hizmetleri üstlenmesi gibi çeşitli nedenler ileri sürülmüştür. Aynı şekilde mevzuatın yeterli olmaması nedeniyle kurulan tesisler de gelişmemiş

Vakıf, İslam Hukukunun en önemli müesseselerinden biridir. Kişi devamlı sadaka (sadaka-i cariye) demek olan vakıfla, hayır cihetlerine tasadduka bulunarak Allah'a yaklaşmaktadır. Bu nedenle İslam Hukukçuları vakıf gayesinin kurbet kasti olmasını yani sevap ve ibadet olan bir fiile vesile olmasını şart koşmaktadır..

tir. 1926 yılından 1967 yılına kadar geçen kırk yıllık süre içerisinde kurulan tesis sayısı 100 civarındadır. Buna karşılık 1967 ile 1987 yılları arasında geçen yirmi yıllık süre içinde Vakıflar Genel Müdürlüğü Merkez Siciline kaydedilen vakıf sayısı 1721'dir. Günümüzde bu sayı 4000 civarındadır. Mevzuatta fazla bir değişiklik yapılmamakla birlikte sadece isim değişikliğinin böyle bir sonucu doğurduğunu söylemek olayın bilimsel olarak izahını engeller.

Tesis kavramı toplum nazarında ilk etapta vakıf çağrılarından bir kavram değildir. Tesis kelime olarak "Kurma, meydana getirme, temel atma, kurulmuş olan, kuruluş, kurum" manalarını ihtiiva etmektedir. Tesis yerine toplum tarafından hiç duyulmayan başka bir kavram kullanılmış olsa idi belki insanlar daha farklı bir şekilde yaklaşmış olacaktı. Çünkü tesis kavramının insan zihninde, mantığında ve düşüncesinde işgal ettiği bir yer vardır. Yani tesis tabiri kullanıldığı zaman insanların düşünür yapılarında şekillenen bir olgu, bir kabul vardır. Bu olgu ve kabulleneden hiç biri vakıf değildir. Tesis kavramından başka anlamlar çıkan toplum fertlerinden, yapılan hukuki düzenlemelerle vakıf anlamını çıkarmalarını ve bu anlam doğrultusunda hareket etmelerini beklemek uzun yıllar gerektirecek bir olaydır. Tesis kavramından vakıf kavramına dönüse kadar geçen süre içerisinde çok az sayıda tesis kurulmasının nedenlerinden birisi budur.

Vakıf, İslam Hukukunun en önemli müesseselerinden biridir. Kişi devamlı sadaka (sadaka-i cariye) demek olan vakıfla, hayır cihetlerine taşadduka bulunarak Allah'a yaklaşmaktadır. Bu nedenle İslam Hukukçuları vakıfın gayesinin kurbet kasti olmasını yani sevap ve ibadet olan bir fiile vesile olmasını şart koşmaktadır. Vakıfetme-Allah rızası ilişkisi ister istemez vakıf muamelesine ibadet vasfi kazandırmaktadır. Zaten kişiler de yıllarca ibadet niyetiyle vakıf kurmuşlardır. Tesiste ibadet vasfi olmadığından çok az sayıda kurulmuş olduğu söylenebilir.

Az sayıda tesis kurulmasının başka nedenleri

arasında vakıf kurumunun Cumhuriyetin ilk yıllarda maruz kaldığı uygulamaları olduğu ileri sürülebilir. Özellikle oluşturduğu psikolojik etkileri dolayısıyla, vakıf yoluyla vücuta getirilen mektep ve medreselerin maarife, suların belediye ve köy tüzel kişiliklerine, mezarlıkların belediyelere, ormanların Orman Bakanlığımı devredilmesi, tekke ve zaviyelerin kapatılması ve vakıfların tasfiye edilmesi gibi bazı uygulamalar "vakıfetme" düşüncesi ile tesis kuracak kişilerin daha isteksiz ve cesaretsiz davranışlarına neden olmuş olabilir. Kurnacı herhangi bir tesisin aynı akibete uğrayacağı endişesi taşıyan kişiler, yaşadıkları canlı örneklerin de etkisiyle tesis kurma girişiminden uzak kalmış olabilir. Tesis sayısının çok az kalmasının belki de en önemli nedeni tesis kavramından kaynaklanmaktadır. Nitekim o dönemde konuya ilgili olarak yazılan eserlerde bu problem ele alınmıştır. Mesela Sefer Eronat bu konu üzerinde durmakta ve halkta eski vakıf ruhunu uyandırmak için Medeni Kanunun tesisler hakkındaki hükümlerinin yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini ileri sürmektedir. Vakıf kavramının tamamen benimsenmiş bir kavram olduğunu ve Medeni Kanun'un tesisler için tayin ettiği hükümlerin yeterli olmadığını ifade etmektedir.

Tesis kavramı üzerindeki tartışmalar o dönemde hukukçular tarafından dile getirilmiş, tesis ile vakıfın aynı kavramalar olduğunu ileri süren hukukçuların yanısıra tesis kavramının hukuk dilinden çıkarılmasını isteyen hukukçular da vardır. Vakıf tabirinin gerek hukuk ve gerek halk dilinde çok benimsendiği görüşü ileri sürülmüşse de yapılan oylama sonunda tesis kavramı kabul edilmiştir. O dönemin bütün hukuk kaynaklarında tesis kavramı yerine vakıf kavramının kullanıldığını görüyoruz. Yani hukukçular ve araştırmacılar tesis kavramı ile ne anlatmak istediklerini izah edememenin endişesinden olsa gerek, tesis kavramı yerine vakıf kavramını veya tesis veya vakıf kavramının yanında parantez içinde diğer kavramı kullanmışlar-

dir. Hukukçular tarafından bile benimsenmeyen bir kavramın halkta rağbet görmemesi doğaldır. Tesis kavramı insanlar tarafından uygun görülmeli. Yani bir insan tesis kurduğu zaman vakıf kurduğu düşüncesini tanımaz. Yani vakıf gibi sıcak, insanlar tarafından kabul edilen, benimsenen Sabahattin Zaim oyle diyor, benimsenen bir kavram değildi. 1967 yılında Meclise sunulan

**M e d e n i
K a n u n
d e g i s i k l i k
g e r e k c e s i n d e**
Medeni Kanunun en az tatbik yeri gören hükümler bölümlerinden birisi de (Tesis) bölümü olmuştur. Bu hali Türk hal-

ının yardımlaşma kabiliyet ve ehliyetinden yoksunluğu ile izah etmenin doğru olamayacağı ifade edilmiştir. Tesis düzenlemesinin ihtiyaca cevap vermediği kabullenilmiştir. Maddeler gerekçesinde vakıf tabirinin kullanılmasının nedenleri izah edilirken bizim ifade ettiğimiz kanaatler bir bakıma teyit edilmiş oldu. Vakıf kelimesi, Türk halkın asırlardır kullandığı, benimsediği, günlük dilde yerini almış, doktrinde hala yerini muhafaza eden ve (tesis) kelime-sine nazaran konusunu daha isabetle ifade eden bir kelimedir. denilmekle, tesis kavramının (vakıf konusunu izah etmede) Türk kültüründe yer almadığı da kabullenilmiştir. Kanunda yapılan değişiklik Yürürlüğe girdiği tarihten sonra vakıf sayısında ve vakıflaşma oranında çok hızlı bir artış meydana gelmiştir. Bugün itibarıyle yani 30 yıllık dönemde kurulan ve Vakıflar Genel Müdürlüğü merkez siciline kayıtlı olan yeni vakıf sayısı 4050'dir.

Günümüzde benim kanaatime göre en iyi işleyen vakıflar sosyal yardımlaşma vakıfları, yine Osmanlı dönemindeki faaliyetleri günümüzde yerine getiren en güzel örnekler sosyal yardımlaşma vakıflarıdır. Sosyal yardımlaşma vakıfları ilçe düzeyinde kurulan yapılan yardımlar yerlerine kadar ulaşabilen ve buradaki fakir, yardıma muhtaç insanlara yardım götüren vakıflardır. Geliri devlet tarafından karşılandığı için bazı hukukçular bu vakıfları ırsadi –gayri sahib- vakıflara benzettir. Osmanlı döneminde gayri sahib vakıfları tanımlamaya gitmedim. Devlet gelirlerinin vakıflarla paylaşılması bilhassa Osmanlı döneminde gayri sahib, ırsadi vakıflarda aynı görülmekte. Ben Sosyal yardımlaşma vakıflarını avarız vakıflarıyla eşdeğer görüorum. Neydi avarız vakıfları? Demin söylemişik, mahalli düzeyde örgütlenmiş ve mahalli ihtiyaçları gideren vakıflar. Avarız vakıflarının o dönemde Osmanlı'da gördüğü hizmetleri bugün sosyal yardımlaşma vakıflarıyla yerine getirmektedir. O nedenle sosyal yardımlaşma vakıflarını ben günümüzde kurulan vakıflardan biraz ayrı tutuyorum. Osmanlı dönemi vakıf kurumunu en iyi yaşatan vakıf olarak görüyorum. 1980'li yıllarda sonra ne oldu? 80'li yıllarda sonra devlet siyasi dene timini çok fazla ağırlaştırdığı için, daha az dene time tabi olmak ve denetimden kaçmak için "Vakıf kuralım, dernek gibi vakıf kuralım." düşüncesi hakim oldu. Ve vakıf sayısında bu düşündeden hareketle de artış olduğunu düşünüyorum. genelde söyleyeceklerim bunlar. Sabırla dinledığınız için teşekkür ederim.

*Günümüzde benim kanaatime göre
en iyi işleyen vakıflar sosyal
yardımlaşma vakıfları, yine Osmanlı
dönemindeki faaliyetleri günümüzde
yerine getiren en güzel örnekler
sosyal yardımlaşma vakıflarıdır.
Sosyal yardımlaşma vakıfları ilçe düzeyinde
kurulan yapılan yardımlar yerlerine
kadar ulaşabilen ve buradaki fakir, ya
rıma muhtaç insanlara
yardım götüren vakıflardır.*

PANO

ATAMA-KARIYER

- * 1987 Dönemi mezunumuz Nadir Alparslan Turizm Bakanlığı Müşavirliğine;
- * 1990 Dönemi mezunumuz Şahin Yaman Türk Cumhuriyetlerinden Sorumlu Devlet Bakanlığı Müşavirliğine atanmıştır.
- * 1986 Dönemi mezunumuz Adnan Gürsoy Mülkiye Müfettişliğine atanmıştır.
- * 1994 dönemi mezunlarımızdan Erdal Özyiğit, 1996 dönemi mezunlarımızdan; Osman Duru, Adem Aksoy, Mustafa Çapkin yeterlilik sınavlarını başarıyla vererek Tarım Bakanlığı Kontrolörlüğü ünvanını almışlardır.
- * 1986 Dönemi mezunumuz Nabil Dinçer, Emlak Bankası Satınalma Daire Başkanlığına atanmıştır.
- * 1996 Dönemi mezunumuz Şahin Savaş, SSK Müfettiş Yardımcılığı görevine atanmıştır.

24 Şubat 2000 tarihli Atama Kararnamesine Göre Mensuplarımızın yeni görev yerleri:

Efkan Ala	İller İdaresi Daire Başkanı
Aziz Yıldırım	Eğitim Dairesi Şube Müdürü
Ercan Topaca	Mahalli İdareler Şube Müdürü
Dr. Ahmet Sarıcan	İller İdaresi Şube Müdürü
Hamdi Bilge Aktaş	Kaymakam Kaynaşlı Düzce
Dr. Mehmet Gödekmerdan	Kaymakam Reyhanlı Hatay
Mükerrem Ünlüer	Kaymakam Ferizli Sakarya
Kemal Yıldız	Kaymakam Gündoğmuş
Ismail Çataklı	Kaymakam Acıgöl
Kamuran Taşbilek	Kaymakam Hadim Konya

Bütün kardeşlerimizi tebrik eder, yeni görevlerinde başarılar dileriz.

İZDİVAÇ

1991 dönem mezunlarımızdan Muhammed Can 15 Ocak 2000 tarihinde Konya'da; ve yine aynı dönemden İlhan Çolak 5 Şubat 2000 tarihinde evlendi.
 1995 Dönemi mezunlarımızdan Ali Rıza Tatar 25 Mart 2000 tarihinde evlendi.

Arkadaşlarımıza tebrik eder, iki cihan saadeti dileriz:

DOĞUM

1991 Dönemi mezunlarımızdan Ridvan Aktaş'ın 4 Şubat 2000 tarihinde Ahmet adını verdikleri bir oğlu; 1992 Dönemi mezunlarımızdan Sinan Küçükoglu'nun 11 Ocak 2000 tarihinde Fevzi adını verdikleri bir oğlu olmuştur.

1989 Dönemi mezunumuz Ali Şentürk'ün 12 Şubat 2000 tarihinde Ahmet Uğur adını verdikleri bir oğlu olmuştur.

1987 Dönem mezunumuz e�kan Ala'nın 16 Mart 2000 tarihinde bir kız çocuğu olmuştur.

1995 Dönemi mezunlarımızdan M. Kemal İşler'in Ebrinur adını verdikleri bir kızı olmuştur.

1988 Dönemi mezunlarımızdan Şükrii Keleş'in bir oğlu olmuştur.

Aileleri tebrik ediyor, bebeklere sağlıklı uzun ömürler diliyoruz.

*Mübarek Kurban Bayramınızı tebrik eder,
 hayırlara vesile olmasını dileriz.*

Siyasal Vakfı
 YÖNETİM KURULU

VEFAAT VE BAŞSAĞLIĞI

Fakültemiz 1989 Dönemi mezunlarından, vakıf mensubumuz Nurhak/Kahramanmaraş Kaymakamı Ömer Kızıltas ani bir kalp krizi sonucu vefaat etmiştir. Kardeşimize Allah'tan rahmet, ailesine ve camiamuzu başsağlığı diliyoruz.

ÖMER KIZILTAS

1968 yılında Gaziantep'te doğdu. İlk ve orta öğrenimini memleketinde tamamladı. 1985 yılında başladığı yüksek öğrenimini 1989 yılında tamamladı. Fakültemizin 7. dönem mezunlarındandır.

Mezuniyetini müteakiben bir süre serbest olarak çalıştı. Daha sonra İçişleri Bakanlığında kaymakam adayı olarak görevde başladı. Bir yıl İngiltere'de kaldı. Nurhak Kaymakamlığı görevinde iken geçirdiği ani kalp krizi sonucu aramızdan ayrıldı.

Fakültemiz 1988 Dönemi mezunlarından, vakıf mensubumuz Elazığ vali yardımcısı Ufuk Aydin geçirdiği bir trafik kazası sonucu vefaat etmiştir. Kardeşimize Allah'tan rahmet, ailesine ve camiamuzu başsağlığı diliyoruz.

UFUK AYDIN

1965 yılında Sarıkamış'ta doğdu. İlkokulu İstanbul'da, ortaokul ve liseyi memleketinde tamamladı. 1984 yılında girdiği fakültemizden 6. dönem mezunu olarak 1988 yılında mezun oldu. 1989 yılında kaymakam adayı olarak görevde başladı. Bir yıl İngiltere'de bulundu. 24 Şubat 2000 tarihli kararname ile Elazığ vali yardımcılığına atandı. Bu görevindeyken geçirdiği trafik kazası sonucu aramızdan ayrıldı.

ÜYELERİMİZ

Fatma Bostan (Ünsal)

Balıkesir/Manyas'da doğdu. İlk ve orta öğrenimi Marmaris'te tamamladı. 1981 yılında yüksek öğrenime başladığı fakültemizden 1985 yılında ve beşinci dönem olarak mezun oldu. Akademik çalışmalarına Boğaziçi Üniversitesi'nde sosyoloji alanında yüksek lisans yaparak devam etti. Halen Ankara'da ikamet etmekte olan Bostan (Ünsal) SBF'nin ilk üç döneminde mezun olan üç kardeşten biri olması itibarıyle de bir ilke imza atmıştır. Birinci dönemden Osman Bostan, ikinci dönemden Orhan Bostan ve üçüncü dönemden Fatma Bostan.

Vedat Özkaraslan

1964 yılında Izmit'te doğdu. İlk ve ortaokulu Izmit'te, liseyi İstanbul'da tamamladı. 1983 yılında eğitime başladığı fakültemizden 1987 yılında ve beşinci dönem olarak mezun oldu. Mezuniyetini müteakiben finans sektöründe çalışmaya başladı. Bir süre Faisal Finans Kurumu'nda uzman olarak görev yaptı. Halen Anadolu Finans Kurumu, İzmit şube müdürü olarak çalışmaktadır.

Ender Gürer

1966 yılında Kırklareli'de doğdu. İlkokulu köyinde; ortaokulu Kırklareli merkezde ve liseyi Şarköy'de okudu. SBF'de 1983 yılında öğrenime başladı ve normal süresi içinde 1987'de eğitimini tamamladı. Çalışma yaşamına özel sektörde başlayan Gürer muhasebe müdürü görevinde de bulundu. Halen Asya Finans Kurumu'nda yönetici olarak çalısmasını sürdürmektedir.

Cengiz Kirmızigül

1967 yılında Elazığ'da doğan Kirmızigül, ilk ve orta öğrenimini memleketinde tamamladı. Lise

mezuniyetini müteakiben fakültemizde okunaya hak kazandı. 1984 yılında başladığı yüksek öğrenimini 1988 yılında tamamladı ve altıncı dönem olarak mezun oldu. Meslek yaşamına İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde başlıdı. Sırasıyla komiser muavini, komiser ve başkomiser oldu. Halen Kayseri Polis Okulu'nda görev yapmaktadır.

Ümit Süme

1967 yılında Fatsa'da doğdu. İlk ve orta öğrenimi memleketinde tamamladı. 1985 yılında fakültemiz bünyesinde yüksek öğrenimine başladı ve buradan 1989 yılında yedinci dönem olarak mezun oldu. Meslek olarak finansçılığı seçen Süme aynı zamanda Marmara Üniversitesi'nde Maliye Teorisi Bilim Dalında yüksek lisans yaptı. Halen Kuveyt Türk Evkaf Finans Kurumu'nda çalışmaya devam etmektedir.

Arslan Özdemir

1967 yılında Amasya'da doğdu. İlk ve orta öğrenimi memleketi olan Suluova'da ikmal etti. Yüksek öğrenimine 1985 yılında fakültemizde başlıdı ve 1989 yılında bitirdi. Mezuniyetini müteakiben Çevre Bakanlığı'nda müfettiş yardımcısı oldu. Halen meslek yaşamına aynı bakanlıkta müfettiş olarak devam eden Özdemir kendi alımıyla ilgili olarak Gazi Üniversitesi'nde yüksek lisans yaptı.

Hüseyin Kapisız

1968 yılında Tokat'ta doğan Kapsız İlkokulu Bursa'da, ortaokulu Tokat-Çevreli'de ve liseyi Silivri'de okudu. 1986 yılında fakültemizde yüksek öğrenim görmeye başladı. 1990'da üniversite eğitimi tamamladı. Ticarete atılarak kendi işini kurdu. Halen Silivri'de yapı malzemeleri ile ilgili işini yapmaya devam etmektedir.

İbrahim Yücel

1968 yılında Malatya-Darende'de doğdu. İlkokulu İskenderun, ortaokulu Akçakoca, liseyi ise yine İskenderun'da tamamladı. 1985 yılında girdiği SBFden 1990 yılında ve sekizinci dönem olarak mezun oldu. 1992'de Sayıştay Denetçisi olarak meslek yaşamına başladı. Halen aynı kurumda çalışmaya devam etmektedir.

İsmail Kargulu

1967 yılında Çankırı'da doğdu. İlk ve orta okulu memleketinde, liseyi İstanbul'da tamamladı. 1987 yılında yüksek öğrenime başladığı fakültemizden 1991 yılında ve dokuzuncu dönemde mezun oldu. Çalışma hayatına Çevre Bakanlığı Teftiş Kurulunda müfettiş yardımcısı olarak başlayan Kargulu alımıyla ilgili olarak Gazi Üniversitesi'nde yüksek lisans yaptı. Halen aynı bakanlıkta müfettiş olarak görev yapmaktadır.

Cengiz Bora

1969 yılında İstanbul'da doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini İstanbul'da yaptı. 1987 yılında eğitime başladığı fakültemizden 1991 yılında mezun oldu. Bankacılık sektöründe çalışmaya başlayan Bora önce Türk Ticaret Bankasında müfettiş yardımcısı olarak görev aldı. Halen aynı bankada müfettiş olarak çalışma yaşamına devam etmektedir.

Ömer Civri

1969 yılında Amasya'da doğdu. İlk ve orta öğrenimi memleketinde tamamladı. Yüksek öğrenimine önce İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi tarih bölümünden başlandı. Bu bölümde önlisansını tamamlandıktan sonra fakültemizde eğitimine devam etti. 1991 yılında mezun oldu. Maliye Bakanlığı vergi denetmen yardımcısı olan Civri halen vergi denetmeni olarak meslek yaşamını sürdürmektedir.

Abdulkadir Şengör

1969 yılında Ordu-Kumru'da doğdu. İlk ve orta öğrenimi memleketi olan Kumru'da ikmal etti. 1988 yılında yüksek öğrenime başladığı fakültemizden 1992 yılında ve onuncu dönemde mezun

oldu. Mezuniyetinden sonra bir süre eğitim sektöründe idarecilik yaptı. Daha sonra muhasebecilik yapan Şengör yine muhasebe alanında görev yapmak üzere İGDAŞ'da çalışmaya başladı. Halen aynı kurumda meslek yaşamını sürdürmektedir.

Muhammed Özgür

1969 yılında Amasya'da doğdu. İlk öğrenimini memleketinde, orta öğrenimini Samsun'da tamamladı. Fakültemizde 1987 yılında okumaya başladı. Buradan 1991 yılında mezun oldu. Meslek hayatına Çevre Bakanlığından çevre uzman yardımcısı olarak adımlaştı. Halen aynı bakanlıkta uzman olarak görev yapmaktadır.

Mehmet Emin Altundemir

1971 yılında Malatya'da doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini İstanbul'da yaptı. 1989 yılında girdiği fakültemizden onbirinci dönemde 1993 tarihinde mezun oldu. Bir ara özel sektörde çalışan Altundemir daha sonra akademik hayatı geçti ve Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde araştırma görevlisi oldu. Halen bu görevde meslek yaşamını sürdürmektedir.

Ahmet Metin Bozkurt

1970 yılında Hatay-Dörtyol'da doğdu. İlkokulu Erzin'de, ortaokul ve liseyi Dörtyol'da bitirdi. 1989 yılında yüksek öğrenim görmeye başladığı fakültemizden 1993 yılında onbirinci dönemde mezun oldu. Meslek yaşamına özel sektörde başlayan Bozkurt bir süre öğretmenlik yaptı. Halen memleketi olan Dörtyol'da serbest ticaretle uğraşmaktadır.

Birol Özöncel

1971 yılında Adıyaman'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini memleketi olan Adıyaman'da tamamladı. 1990 yılında yüksek öğrenim görmeye başladığı fakültemizden 1994 yılında ve onikinci dönemde mezun oldu. İstanbul Üniversitesi Çalışma Ekonomisi Bilim Dalında yüksek lisans yaptı. Yine aynı alanda doktora öğrenimine devam eden Özöncel meslek yaşamını Turkcell'de yönetici olarak sürdürmektedir.

Bekir Köksal

1972 yılında Çorum'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini memleketi olan Çorum'da tamamladı. 1990 yılında fakültemizde yüksek öğrenim görmeye başlıdı ve buradan 1994 yılında mezun oldu. İstanbul Büyükşehir Belediyesinde memur olarak görev yapmayı başlayan Köksal daha sonra müfettiş oldu. Halen aynı kurumda müfettiş olarak meslek yaşamını devam ettiren Köksal, Marmara Üniversitesi mahalli İdareler Bilim Dalında yüksek lisansını da ikmal etti.

Şahin Savaş

1973 yılında Kahramanmaraş'ta dünyaya geldi. İlk ve orta öğrenimini memleketi olan Kahramanmaraş'ta yaptı. 1992 yılında yüksek öğrenime başladığı fakültemizden 1996 yılında ve ondördüncü dönem olarak mezun oldu. Meslek yaşamına kamda başlayan Savaş halen Sosyal Sigortalar Kurumu müfettiş yardımcısı olarak görev yapmaktadır.

Fahri Demirhan

1970 yılında Antalya-Elmalı'da doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini memleketi olan Elmalı'da yaptı. 1991 yılında fakültemizde okumaya hak kazandı. Normal süresi içinde öğrenimini tamamlayarak 1995 yılında mezun oldu. Mesleğe özel sektörde başlayan Demirhan halen sigortacı ve trafik müşaviri olarak çalışma yaşamına devam etmektedir.

Turan Konak

1973 yılında Trabzon-Vakıfbank'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini memleketi olan Trabzon'da yaptı. 1990 yılında eğitime başladığı fakültemizden onikiinci dönem olarak 1994 yılında mezun oldu. Mesleğe idareci olarak başlayan Konak, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Encümen Müdürlüğü'nde müdür yardımcısı olarak görev yaptı. Halen Büyükşehir Belediyesi İktisadi Testi Heyetinde müfettiş olarak çalışmaktadır.

Mehmet Gülpak

1973 yılında Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini memleketi olan Kahramanmaraş'ta tamamladı. 1991 yılında eğitime başladığı fakültemizden 1995 yılında ve on üçüncü dönem olarak mezun oldu. Marmara Üniversitesinde yüksek lisansını

tamamlayan Gülpak Sosyal Sigortalar Kurumunda müfettiş yardımcısı olarak meslek yaşamına başlamış olup halen aynı görevini sürdürmektedir.

Aziz Diri

1973 yılında Sinop'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da yaptı. 1991 yılında SBF'de eğitime başladı ve buradan 1995 yılında mezun oldu. Mezuniyetini mûteakiben ISKL'de uzman yardımcısı olarak çalışmaya başladı. Daha sonra aynı kurumda müfettiş yardımcısı olarak görevde geçti. Halen aynı görevini sürdürmektedir.

Mehmet Yücel

1973 yılında Fethiye'de doğdu. İlk öğrenimini memleketinde, orta öğrenimini Denizli'de tamamladı. 1994 yılında yüksek öğrenim yapmak üzere fakültemizde eğitime başladı. 1998 yılında ve onaltıncı dönem olarak buradan mezun oldu. Mezuniyetinden sonra lisansüstü eğitime başladı ve Marmara Üniversitesi İktisat Tarihi Bilim Dalında yüksek lisansı tamamlamak üzere olan Yücel Diyanet Teşkilatı bünyesinde görev yapmaktadır.

Heybet Ber

1975 yılında Batman'da dünyaya geldi. İlk ve orta öğrenimi memleketinde tamamladı. 1995 yılında fakültemizde yüksek öğrenim görmeye hak kazandı. Son dönem mezunumuz olan Berk mezuniyetini mûteakiben ve vakit kaybetmeden meslek hayatına atıldı. Halen Faisal Finans Kurumu'nda uzman yardımcısı olarak görev yapmaktadır.

Yüksel Demirkaya

1970 yılında Malatya'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini memleketi olan Malatya'da yaptı. 1989 yılında fakültemizde yüksek öğrenim görmeye başladı. 1993 yılında mezun oldu. Akademik çalışmalarına devam eden Demirkaya önce Dumluçinar Üniversitesi Hisarcık Meslek Yüksek Okulu'nda müdür olarak görev aldı. Arkasından bu görevinden ayrılarak İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde çalışmaya başladı. Bu arada Hukuk Bilimleri alanında yüksek lisans yaptı. Fakültemizde Kamu Yönetimi Bilim Dalında doktora yaptı. Doktora çalışmaları devam ederken YÖK'un yurt dışına gönderilmek üzere açtığı araştırma görevliliği sınavını kazanarak doktora yapmak üzere ABD'ye gitti.

Siyasal Vakfi

I.Ü. SIYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ MEZUNLARI ve MENSUPLARI VAKFI

Kart Hamilinin Adı Soyadı:

Kart Tipi: Visa Master Card / Euro Card

Kart No:

Kartın Geçerlilik Tarihi: / /

Adres:

Posta Kodu : Şehir:

Telefon:(İş) Fax: Telefon:(Ev).....

Ödeme Tutarı: TL.

Tanzim Tarihi: / /

İmza

SAYIN KART HAMILİ

Herhangi bir ödeme tarihinin, kartın geçerlilik tarihinden sonra olması durumunda, kartınızın geçerlilik tarihi bitiminde ilgili banka tarafından otomatik olarak yenilenmesi beklenmektedir. Herhangi bir şekilde kredi kartınızın yenilenmemesi durumunda, veya kredi kartınızın çalınma, kaybolma vb. gibi nedenlerle iptali sözkonusu olduğunda 0212.512 80 26 no'lu telefonla veya 521 25 77 nolu faxla vakfımızın merkezine lütfen bilgi veriniz.

En iyi dileklerimizle,



yöneliş

kitaplığından...

ortadoğu'da modernleşme
ve İslami hareketler



yöneliş

2.50 TL

1920'lerde Türkiye
- Milliyetin Uğası -



arnold j. toynbee

yöneliş

2.50 TL

batılılaşma
hastalığı



yöneliş

celal altahmeh

musluman
kardeşlerim
doğuşu



yöneliş

İslam'da
İlahiyat Kırramı

muzaffer hadim

yöneliş

yöneliş

islam/
hukukunda
saygısızlıktır



Vatan Cad. S.Pilot Mahmut Nedim Sok. No:15/3 Aksaray/İSTANBUL Tel: (0 212) 524 07 76
Fax: 523 58 87 Dağıtım: Kitabevi (0 212) 512 43 28 - İlkbahar (0 212) 513 04 29
Kahraman (0 212) 613 82 42 - Birleşik (0 212) 511 70 40 - Simurg (0 212) 292 27 12

FLOORPAN
LAMINAT PARKE

gerçek bir Lider



darbelerle dayanıklı,
uzun ömürlü,
estetik ve ekonomik
laminat parke



KASTAMONU ENTEGRE AĞAÇ SAN. VE TİC. A.Ş.
Üsküp Sk. No: 23 Bayrampaşa 34160 İstanbul / TURKEY
Tel: +(90) 212 565 90 30 (5 lines) Fax: +(90) 212 567 61 17
<http://www.kastamonuentegre.com.tr> <http://www.yongapan.com.tr>